יח א מיי' פ"ג מהל' מעילה הלכה ז :

יט ב מיי' שם הל' ג :

כמן מיא ואח"כ מחמ"ר מקמי סיפא כו' ע"ש

בחטאת יד] והיא זריקה וקמ"ל דאע"ג דנעשית החטיאה בהכשר ולא פיגול מד שנת קבלה מ"מ מועלין מ"מ] לאפוקי ממאן דאמר נקמן (דף ס.) היתר שחיטה שריר: **הפיגול** בקדשי קדשים מועלין בו מ"מ] ומסייע ליה דזריקה פיגול אינו מועלין בקדשי קדשים: **לא** דלא זרק. ומ"ת אם כן מאי אריא מ"ל דזרקה פיגול אפילו לא פיגול נמי וי"ל דזרקה פיגול אבל לא פיגול אין מועלין כיון דאינה היתר זריקה לא היתר שחיטה ומעלה להוליא מידי מעילה *הא קתני סיפא בקדשים קלים אין מועלין בו מ"מ] והא סייעתא לרב גידל מהא דקאמר דזריקה פיגול אינו מביא לידי מעילה בקדשים קלים דהא דלא מיירי בזרק דלא בלא זרק מלא אריא מ"ל פיגול אפילו לא פיגול נמי ועוד מדלא מפליג בין זרק ללא זרק ולפלג בריש"א ולימא לפני זריקה מועלין בו *לומר דלא בריש"א מיירי בזרק והא סייעתא לרב גידל מהאלמא מעילה בקדשי קדשים דלא בלא זרק דזרק מלא אריא דמפליג בה] לקדשי קדשים לקדשים קלים ליפלוג בקדשי קדשים עצמן וקאמר הכא דלא מסייע ליה פי' סיפא ודלא היא סיוע לרב גידל דזריקה פיגול אינו מביא לידי מעילה בקדשים קלים דעל כרחך מיירי בה] בסיפא בזרק ליתא דאמר ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי ריש"א דאינו מועלין מידי מעילה בה] בקדשי קדשים ודחי קדשים קלים פסיקא ליה פי' לומר לעולם מיירי ריש"א בלא זרק דזרקה והא דלא מפליג בין זרק ללא זרק בקדשי קדשים עצמן משום דהם קדשי קדשים דלא פסיקא ליה לגמרי דלאחר זריקה אין מועלין כגון בעולה בה] *הא אפילו ליתא לרב גידל ונס סיפא פסיקא קתני טפי דבקדשים קלים אין מועלין בין לאחר זריקה בין קודם זריקה אבל הא דלא פסיק ליה *דלא הוי אלא לאחר זריקה הא דאין מועלין אלמא משמע במסקנא דאיכא סיוע לרב גידל מהא דקאמר דזריקת פיגול אין מביאה לידי מעילה בקדשים קלים אבל מהא דאין מועלין מידי מעילה בקדשי קדשים ליכא סיוע וקשה מאי שנא והא חד טעמא הוא משום דהוי זריקה לענין פיגול ואומר מורי ה"ר פרץ שי' דשנא ושנא דלבני הולאת מעילה בקדשי קדשים בעינן רמוי לאכילת אדם הילכך מדאקבעה רחמנא בפיגול אע"ג דבעינא כהראלת כשר כך הראלת פסול כלומר שיהא מרוצה לאכול בהיתר ממנו בה] *דאמצה רחמנא זריקת פיגול להיות בכלל הראלת אכילה וא"כ דין הוא נמי נבי קדשי קדשים שתוליא מידי מעילה אבל בו] בקדשים קלים שתהא תשובה הזריקה להיות חלק גבוה מבורר לא מליט שתהא תשובה לענין זה: **בן** מחותי ראה מה אתה שואלני למחר בי'. כלומר למחר אמיט נהיה עסוקים בהלכה תשאלני כדי לברר הדבר וראה לדקדק בדבר כדי שנשא ונתן בה למחר:

היתר שחיטה שריר. שמיד שנעשית השחיטה בהכשר אין מועלין לא היתר זריקה דבעינן שיהא רלוי לזריקה קודם שילא מידי מעילה כגון שנתקבל הדם בהכשר ואם תאמר בשלמא לא אמרת היתר אכילה בעולה דקא מיתר באכילה אלא אי אמרת בעולה צריכא למימר? ודאי מסייע ליה, רישא מאי: הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי רישא ו) סיפא (ז) (לאו) ודאי מסייע ליה, כמ"ש: הלנה דקעביד בידים לא מהני זריקה באפוקי מידי מעילה, מחשבה גזלא קא עביד בידים מהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה ולימא הא מסייע ליה הפיגול בקדשי קדשים מועלין בו לאו אף על גב דזרק ומסייע ליה לא, דלא זרק אבל זרק מאי, הכי נמי דאין מועלין בו אמאי קתני סיפא בקדשים קלים אין מועלין בו ליפלוג ברישא ולימא לפני זריקה מועלין בו לאחר זריקה אין מועלין בו, הדרא ודאי מסייע ליה, לימא הואיל ומסייע ליה מסייע ליה נמי רישא, קדשים קלים פסיקא ליה, הכא לא פסיקא ליה: כלל אמר רבי יהושע כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה, איזוהי שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת ושיצאת ואיזוהי שלא היתה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ושקבלו פסולין וזרקו את דמה: אמר ליה בר קפרא ג) לבר פדת בן אחותי ראה מה אתה שואלני למחר בבית המדרש, היתר שחיטה שנינו אי

ועוד דקתני סיפא לן דמה אעיל וזרקו מועלין בו אי אמרת בשלמא בחטאת שפיר אלא אי אמרת בעולה צריכא למימר? סיפא ודאי מסייע ליה, רישא מאי: הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי רישא ו) סיפא (ז) (לאו) ודאי מסייע ליה, כמ"ש: הלנה דקעביד בידים לא מהני זריקה באפוקי מידי מעילה, מחשבה גזלא קא עביד בידים מהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה ולימא הא מסייע ליה הפיגול בקדשי קדשים מועלין בו לאו אף על גב דזרק ומסייע ליה לא, דלא זרק אבל זרק מאי, הכי נמי דאין מועלין בו אמאי קתני סיפא בקדשים קלים אין מועלין בו ליפלוג ברישא ולימא לפני זריקה מועלין בו לאחר זריקה אין מועלין בו, הדרא ודאי מסייע ליה, לימא הואיל ומסייע ליה מסייע ליה נמי רישא, קדשים קלים פסיקא ליה, הכא לא פסיקא ליה: כלל אמר רבי יהושע כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהנים מועלין בה, איזוהי שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת ושיצאת ואיזוהי שלא היתה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ושקבלו פסולין וזרקו את דמה: אמר ליה בר קפרא ג) לבר פדת בן אחותי ראה מה אתה שואלני למחר בבית המדרש, היתר שחיטה שנינו אי

ועוד. מסיפא נמי דיקא ד) דקתני לן דמה והתם הדין לפיגול אע"פ שחזר וזרקו מועלין בו דאין מועלין מידי מעילה: מי אמרת בשלמא בחטאת ה) לכל דייקינן דה"ה לפיגול אם שחזר וזרקו מועלין בו: אלא מי אמרת בעולה צריכא למימר. דמועלין בה הא כולה לגבוה הוא אלא ש"מ בחטאת מייתי וה"ה לרישא: **סיפא ודאי מסייע ליה לן דמה בו'.** דמיירי לאחר זריקה דהיא ודייקינן ה"ה לפיגול דזריקה אינו מועלין מידי מעילה (ג): **נימא סומיא ומסייע ליה סיפא מסייע ליה רישא.** דיימא נמי בחטאת מיירי וקאמר לעולם מועלין בו דמשמע אע"ג דזרק: וקא פריך ומסיפא נמי מי פסיקא ו) ליה דמסייע ליה דילמא לעולם אימא לך דלא מסייע ליה דלמריץ ומהדר ליה דמי ליה דמה' דמתבת פיגול: *ומהדר ליה אמאי לא דמי ומאי שנא כלומר מה הפרש יש בין פסול לן לפסול פיגול: **ומ"ל ודאי לא דמו דאיפא לך סלגא דקעביד איפורא בידים.** שהיה לו לזורקו והליט דהייט דקעביד ליה פסול בידים דלגבי מחשבה דפיגול חשיב לגיה מעשה בידים דהיינו דלגבי מחשבה לא חשיב לגיה מעשה בידים: **פסול דלגבי מחשבה דפיגול חשיב לגיה מעשה בידים.** אלא מחשבה אימא לך דלא מהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה דלא כרב גידל: **אמאי קתני** לאחר זריקה אפילו לאחר זריקה דלאו קדשי ה' הוא: אלא בסיפא נימא בראש"ג דזרק מיירי רישא דמועלין בו וסייע לרב גידל: דהיא ודאי. סיפא בקדשים קלים אין מועלין בו ודאי מסייע ליה לרב גידל דאיהו נמי הכי קאמר ואינו מביא לידי מעילה האיטורים בקדשים קלים, לימא הואיל ומסייע ליה סיפא ודאי כדאמרן דמסייע ליה נמי רישא: ודאי לא מסייע ליה רישא דבלא זרק קא מיירי כדאמרן ותהיא דדייקת אבל זרק מאי הכי נמי דאין מועלין, אי הכי אמאי קתני סיפא דהתם בקדשים קלים כו' לפלוג ברישא, אין הכי נמי דמצי לפלוג ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועלין הואיל ומילתא' פסיקא היא דבין לפני זריקה ובין לאחר זריקה אין מועלין באיסורין הואיל וזריקת פיגול היא משום הכי חביבא ליה ספי מהאי דפלגה דרישא דלאו מילתא פסיקא היא הואיל ולפני זריקה מועלין בו ולאחר זריקה אין מועלין בו כדדייק ברישא. ורישא קשיא לרב גידל והיינו דקאמר בגמ' מנחות [דף מז.] הא איתותב רב גידל: כלל אמר ר' יהושע כל שהיה שעת היתר לכהנים. וקא בעי בגמ' מאי שעת היתר דקתני היתר שחיטה שנינו דכיון דנשחטה כתיקנה בלא פיסול היינו שעת היתר אע"ג דשוב נפסלה נמי תיהוי בלא פיסול וכיון דקיבל כראוי היינו היתר זריקה אע"ג דעדיין לא נזרק משום דכל העומד לזרוק כזרוק דמי: או היתר אכילה בשר וכיון דחיה בו שעת היתר אין מועלין בו. ואי"ו היא שלא היה לה שעת היתר (שנשחטה) [חוץ לזמנה וחוץ למקומה ומאי שנא דנקט הני תרין מכל הני דרישא והלא בכולהו דתנא מועלין בהן לא הוה בהו שעת היתר לכהנים הייטו משום דהני

איתקש

* דקתני אדם מחבר ומקרב

* ודאי לא מסייע ליה רישא ולא דילמא סיפא ודאי מסייע ליה רישא. דימא נמי בחטאת מיירי וקאמר לעולם מועלין בו ומסיפא מי פסיקא דמסייע ליה ומ"ש כו' ל"ק כשם ס"ו

הגהות הב"ח

(ז) גם' סיפא ודאי מסייע ליה רישא לא מ"ש. נ"ב בתמים וכרי סיפא נמי לא ודאי מסייע ליה כמו שכתב"ש ע"ש: (ג) רש"י ד"ה לא אמרת בשלמא בחטאת מיירי צריכא למימר נכרי: (ג) ר"ה סיפא וכו' מעילה סס"ד ודא"כ מ"ס רישא נמי ניחא סומיא: (ד) ר"ה ס"ג וכו' פיגול מוליאה מידי מעילה וסייע דלא כר' גידל: (ה) ר"ה ליחא וכו' מסייע ליה מסייע נמי וכו' מיירי סס"ד ואח"כ מ"ס רישא ופיכא מ"ל נמחק:

מ"ל דלא כר"ג וכן נ"ל כנ"ל

כו גלוסורים לגומר כו' נ"ל

* * ג) נ"ל ס"ל וכה הוס תאוכר ר"ה אתאר

דמעלין בו ומסייע לרב כו' נ"ל

רבינו גרשום

קאמר. דאי בעולה פשיטא מאי למימרא: ועוד. סיפא נמי דייקא דבחטאת מיירי דקתני לן דמה וה"ה לפיגול דאע"פ שחזר וזרקו מועלין בו: אי אמרת בשלמא בחטאת. מיירי סיפא שפיר אלא אי אמרת בעולה כו'. לן דמה כו' מסייע לרב גידל דמיירי לאחר זריקה בהדיא: רישא מאי. לימא נמי הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה רישא: ודאי מי מסייע ליה. אפילו לרב גידל דמסייע ליה ומ"ש כו' ל"ק כשם ס"ו.

שיטה מקובצת

ח) רישא וסיפא ודאי מסייע ליה א"ל ומ"ש א"ל הלנה. על חיטות רישא לא נרשם עליהם קו למעלה להורות כי לא"ד ראוי לסחקן: ב) מחשבה דלא קא: ג) לבר פדא. עי' תוס' תמורה (דף י' ע"ח): ד) דזריקה דבחטאת אגירי דקתני:ה) בחטאת צריכא למימר לחבי: ו) תיבת לא נמחק: ז) והיינו דלא כרב: ח) בו באיסורין אפילו תיבת כלומר ל"ש: ט) לימא דאע"ג דזריק מיירי כו' בו מסייע ליה לרב גידל תיבת וסיפא נמחק: י) מועלין ודאי מסייעא: יא) ליה מסייע ליה נמי: יב) שואלני כלומר שים דעתך שתשאלני בהא, ושאל לו: יג) היתר להיתר שחיטה: יד) בחטאת וקודם זריקה תיבת חדיא נמחק: טו) בו לאו אע"ג דזרק ומסייע תיבת כו' ואות' נמחק: יז) אגירא פינגל אפילו לא פינגל נמי ו"ל דזרקה נקט פינגל אבל לא פינגל אינן: יח) שחיטה דלא בעינן סעילה. נלין הך שינויא לא נהירא לי דכך לי היתר שחיטה והיתר זריקה למאן דאית ליה כמו זריקה למאן דאית ליה היתר אכילה שנינו דאי אמרת דוקא פינגל מועלין בה אבל לא פינגל אין מועלין בה כיון דאיכא היתר זריקת אר היתר שחיטה א"כ הייטו כרב גידל דאית ליה זריקת פינגל אינה מוציאה מידי (פינגל) [מעילה] בקדשי קדשים וה"ה היתר זריקה אר היתר שחיטה שהיא כזריקה למאן דאית ליה היתר שחיטה שנינו אר היתר זריקה שנינו ואנו באין לדחות דבריו ונ"ל כי יש לחרץ כי (מס' דבעי) [אמאי דדחי] לעיל בסמוך דלעולם אגירי בלא זריקה ונקמ"ל אע"ג שנעשית השחיטה בהכשר ולא פינגל עד שעת קבלה מועלין בו לאפוקי מס"ד לקמן היתר שחיטה שנינו: יט) בו והיי סיעתא: כ) אריא פינגל אפילו לא פינגל: כא) בין קדשי אות ל' נמחק: כב) מיירי סיפא בורק אות ב' נמחק: כג) מעילה דרישא נמי אגירי בזרק דאי בלא זרק לפלגא ולתני ברישא כדפ"ה: כד) בעולה אפילו תיבת הא נמחק: כה) ממנו אלמא דחשבה: כו) אבל לענין להביא לידי מעילה בקדשים: כז) ליה כן זה תיבת כו' נמחק: